

“Hva virker for gutta?”

Terje Ogden

Nasjonalt Utviklingscenter for Barn og Unge

Elever «strever» på ungdomstrinnet

Elever, og særlig gutter som presterer dårlig, som ikke trives i skolen, som utagerer på ulike måter og som har lav motivasjon for tradisjonelt skolearbeid.

Debatten om kjønnsforskjeller i skolen handler om sterke meninger og myter.

Nye sjanser – bedre læring

Kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner og utdanningsløp

«Tiltakene som foreslås skal gjøre guttene bedre, ikke jentene dårligere, og slik at alle elever får muligheter til å lykkes i skolen»

Gutter og miljøpåvirkninger

- Gutter kan søke spenning og utfordringer, de kan ta høy risiko, og kan være konkurranseorienterte, særlig hvis de tror at de vil lykkes,
- Gutter har et høyt aktivitetsnivå, og det øker når gutter er sammen, mens jenter i mindre grad påvirkes av hvem de er sammen med.
- Anti-skole holdninger uttrykkes av gutter som mener at skolearbeid er feminint og lite macho – de mener at det er maskulint å gi blaffen i skolen og gode prestasjoner oppnådd med liten innsats, har høy status,
- Gutter har en tendens til å reagere på stress med utagering, noe som skaper flere problemer i undervisning og skolemiljø, og fører til dårligere karakterer.
- Stress kan utløses av bl.a. flyttinger, familiekonflikter og samlivsbrudd, avvisning og relasjonsbrudd, og mestringsferdighetene blant gutter varierer sterkt.

KVIFOR ER
HO GLUPARE
ENN FRODE?

SMÅ JENTER ER
VANLEGVIS TO ÅR
FØRE GUTAR
I SAME ALDER!

© 1983 King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

VERKELEG?!
NÅR ENDRAR DET
SEG?

DET GJER
DET IKKJE!

Positiv psykologi i skolen

- Positiv psykologi fungerer som en overbygning over flere teorier og tilnærminger som legger vekt på individets vekst og utvikling, med Abraham Maslow og Martin Seligman som sentrale bidragsytere,
- Positiv psykologi bidrar med et helhetlig syn på elever og undervisning og tar til orde for at lærere bør støtte hele barnets utvikling, - ikke bare undervise i skolefag,
- Skolene bør ta et større ansvar for arbeidet med å støtte elevenes psykiske helse, og å fremme sosiale, emosjonelle og personlige ferdigheter,
- Sentralt er 'karakterstyrker' – utvikling av følelser, tanker og handlinger som utfyller elevenes ressurser og det de er gode til.

Karakterstyrker

- **Selvkontroll** handler om å kontrollere oppmerksomhet, følelser og atferd,
- **Engasjement** handler om å vise at en virkelig går inn for noe, takler faglig motgang og fullfører det en har startet på.
- **Viljestyrke** er utholdenhet og å gjøre sitt beste i arbeidet med oppgaver,
- **Sosial kompetanse** brukes om mellommenneskelige ferdigheter som fører til gode relasjoner, vennskap og samarbeid,
- **Takknemlighet** er viser høflighet, men er også et uttrykk for at en anerkjenner og setter pris på andre,
- **Optimisme** handler om å ha positive forventninger til seg selv og at ting går bra,
- **Nysgjerrighet** handler om å utforske og finne ut av ting.

Fremtidens skole

Fornyelse av fag og kompetanser

Utredning fra et utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 21. juni 2013.
Avgitt til Kunnskapsdepartementet 15. juni 2015.

Røe Isaksen vil gi skolen tydeligere ansvar for elevenes sosiale kompetanse

Av NTB13. april 2016, kl. 10:22

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen (H) vil tydeliggjøre skolens ansvar for utvikling av elevenes sosiale kompetanse. Dessuten foreslår han at alle tiendeklassinger må opp i eksamen i norsk, matte og engelsk.

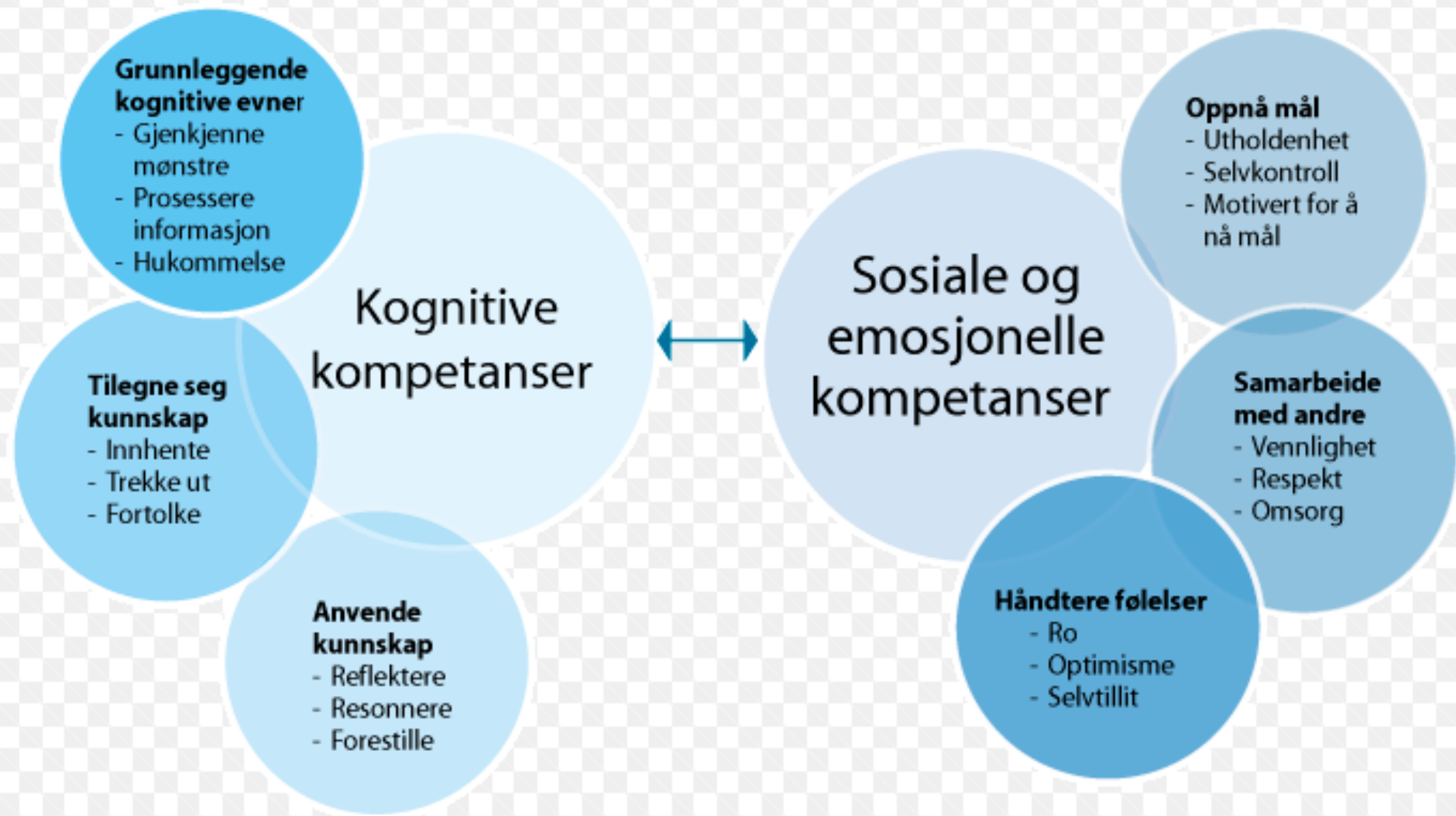
DEL OSLO: Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen presenterte onsdag stortingsmeldingen «Fag - Fordypning - Forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet».

Regjeringen foreslår her å beholde dagens skolefag, men vil slanke flere av dem ettersom det stadig er tatt inn nye temaer uten at noe er fjernet. Hvilke temaer som skal ut, er ikke klart.

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen presenterer stortingsmeldingen om fornyelse av skolefagene. (Foto: Vidar Ruud / NTB scanpix)

ANNONSE

Et utvidet læringsbegrep: Kognitiv, sosial og emosjonell læring
Ludvigsen utvalget, NOU 2015: 8

Individuelle og kollektive ferdigheter og verdier

- **Individuelle** ferdigheter som utvikles i skolen handler om faglige prestasjoner, sosial og emosjonell kompetanse,
- **Kollektive** ferdigheter og verdier beskriver i tillegg klassen som helhet med begreper som inkludering, samhold, trivsel, læringsmiljø og sosialt klima,
- Kollektiv kompetanse er noe mer enn summen av elevenes individuelle forutsetninger og ferdigheter,
- Fellesskapet har en merverdi som utvikles gjennom felles aktiviteter som gjør elevene bedre kjent med hverandre, og som fremmer samhold og støtte gjennom innskolingsaktiviteter, samarbeids-læring, kulturelle prosjekter, klasseturer og fysiske aktiviteter.

Hvordan få flere elever til å lære mer?

- Tiltakene har ikke primært som formål å redusere kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner, men å bedre skoleprestasjoner hos både gutter og jenter,
- **Struktur**, praktisk rettet opplæring, høy lærertetthet og mindre klasser,
- **Tilpasset undervisning**, med individuell tilpasning og tett oppfølging,
- **Positive forventninger** og anerkjennelse av innsats,
- **Høy elevaktivitet** og medvirkning i undervisningen, autonomistøtte,
- **Relevans og mening**: undervisningstemaer og bøker/tekster som elevene synes er interessante, gjerne knyttet til alderstypiske erfaringer og interesser.

Hvordan få flere elever til å lære mer?

- **Variert formidling** gjennom å vise, demonstrere, fortelle, besøke, erfare/kjenne (modeller, grafikk, multi-media).
- «**Samarbeidslæring**» – å lære elever hvordan de kan hjelpe hverandre og å samarbeide i par og grupper (medlæring – mentor-ordninger),
- **Sosial og emosjonell læring (SEL)** – av personlige og interpersonlige ferdigheter,
- **Evaluerings** – hyppige tilbakemeldinger med bekreftelse av hva eleven har fått til, og hva som kan være neste mål (formativ evaluering).

Hvordan samsvarer Guttas Campus med kunnskapsunderlaget?

«Guttas campus» fra utsiden

- ***Et inkluderende sosialt fellesskap*** i en intensiv sommerskole med et bredt læringsbegrep, med forberedelser og etterarbeid i mentorsentra,
- ***Karakterstyrker:*** som motiverer læring, personlig og sosial utvikling,
- ***Lærere og miljøpersonale*** som er utvalgte, godt samkjørte, erfarne, kompetente og særlig motiverte med gode relasjonsferdigheter,
- ***Ledelse og organisering:*** problemløsende ledelse, tydelige roller, felles holdninger og ansvar,
- ***Kunnskapsbasert erfaringskompetanse:*** og et bredt læringsbegrep som fremmer personlig, faglig og sosial læring.

«Guttas Campus» kjernekomponenter

- **Intensiv undervisning** og veiledning med høy lærertetthet i lesing, skriving og regning, med bruk av undervisningsteknologi og praktiske hjelpemidler,
- **Visualisering** som illustrerer og synliggjør arbeidsinnsats og resultater,
- **Et strukturert og fleksibelt** dagsprogram som ramme rundt undervisning og fysisk aktivitet med tydelige regler og forventninger kombinert med individuelle samtaler og aktiviteter,
- **Rå regler:** som regulerer forventet innsats, atferd og respekt, samt forbud mot skadelig atferd og substanser.

Guttas Campus overskrider motsetningene mellom

- 1) Skolefaglig, sosial og personlig læring,
- 2) Undervisning som bygger på positive relasjoner og bruk av moderne undervisningsteknologi,
- 3) Kunnskapsbasert og erfaringsbasert undervisning og læring.

Når erfaring og kunnskap møtes

- **Undervisning i regning:**
- Starter med kartlegging og arbeider seg stegvis gjennom en måltrapp med lærertett undervisning og tilgjengelig individuell veiledning.
- Måltrapp som illustrerer individuell læringsframgang,
- Læringsmetoder forenkler og forklarer ('boksmodellen' for ganging og 'ballong' for deling), utnytter analoge og digitale hjelpemidler som whiteboard tavler, trykte temahefter og digitalt verktøyet som 'Campus Increment' supplert med eksamensoppgaver og forklaringsvideoer.
- **Undervisning i lesing:**
- Et 'komfortabelt' klasserom som inviterer til lesing,
- Kartlegging av leseferdigheter bokinteresser, selvvalgte bøker og individuelt lesetempo,
- Hørselvern for skjerming mot støy og avbrytelser, høytlesning for andre,
- «Frontread» digitalt program.

Når erfaring og kunnskap møtes

- Undervisning i skriving:
- Bygger på kartlegging, med «skriverammer» som verktøy og teksten planlegges og struktureres med innledning, hoveddel og avslutning,
- Digitale programmer: «TxtAnalyser» og «AppWriter» samt 'skriveløype' som illustrasjon i klasserommet,
- Høre musikk mens en skriver - fremmer oppmerksomhet og hindrer distraksjoner.

- Helhetsperspektivet på elevenes læring og utvikling:
- **Karakterstyrker** som sammenbindende tema i undervisningen.

1. Selvkontroll
- 2) Viljestyrke
3. Engasjement
- 4) Sosial kompetanse
5. Optimisme
- 6) Takknemlighet
7. Nysgjerrighet

Karakterstyrker

Arild Henjum Stiegler (15) og Martin Hodne Eliassen (15) går begge på Ytrebygda skole i Bergen og brukte to uker av fritiden på en camp for gutter. Foto: Privat

**Dette lærte vi på camp
for å bedre skolemotivasjonen**

Det er ikke bare å være flink på skolen som er nødvendig for å bli «vellykket» i samfunnet. Det er minst like viktig å kunne snakke med, hjelpe og samarbeide med andre.

Takk, det var det
hele!